

τὸν καιρὸν τῆς ἐπιστροφῆς του ἀπὸ τὸ τελευταῖον ταξίδι του. Καὶ ὅσον οἱ σωροὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων ἐλαττώνοντο καὶ ἄδειαζαν αἱ ἀποθῆκαι, τόσον οἱ σωροὶ τῶν μετάλλων ἐπαρουσιάζοντο μεγαλῆτεροι, ὀγκώδεις, πιεστικοί, σχεδὸν ἐνοχλητικοί.

Ἡ ἐπιθυμία τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν ἐπροκάλεσε τότε εἰς τὸν νοῦν του τὴν προσπάθειαν τῆς ἐπινοήσεως. Καὶ βαθμηδὸν ἡ κρίσις αὐτοῦ ἐγενικοποιήθη, ἡ ἀντίληψις ὤξυνθη καὶ ἡ σκέψις ἔλαβε καθαρότητα καὶ διαύγειαν. Τοιοῦτοτρόπως ἔφθασε νὰ σκεφθῆ ὅτι τὰ μέταλλα ἔχουν διάρκειαν περισσοτέραν τῶν ἄλλων πραγμάτων, διατηροῦνται ἀναλλοίωτα, χρησιμοποιοῦνται εἰς πολλαπλᾶς ἀνάγκας, γίνονται εὐκολομεταχείριστα ὅταν καθαρισθῶν καὶ γενικῶς εὐρίσκονται σπανιώτερα κάθε ἄλλου πράγματος καὶ δυσκολώτερα. Ὄπλισμένος μὲ τὴν γνῶσιν αὐτὴν ἐπὶ τῶν μετάλλων καὶ μάλιστα ὡς πρὸς τὸν χαλκὸν καὶ τὸν σίδηρον, ἐπεδίωξε νὰ πείσῃ τοὺς ὁμοφύλους του ν' ἀποθηκεύουν ὅλοι μέταλλα καθαρὰ εἰς ὠρισμένα βάρη καὶ εἰς ὠρισμένα σχήματα, μάλιστα δὲ νὰ δέχονται τοιαῦτα εἰς ἀνταλλαγὴν ἄλλων πραγμάτων.

Καὶ οἱ ἄλλοι ἐπέισθησαν βαθμηδὸν εἰς τὴν λογικὴν του καὶ ἠκολούθησαν τὸ παράδειγμά του. Ἄρχισαν νὰ καθαρίζουν τὰ μέταλλα καὶ νὰ δίδουν εἰς αὐτὰ ὠρισμένα, ὅμοια εἰς βάρος σχήματα. Καὶ ἄρχισαν ν' ἀνταλλάσσουν τ' ἀνεγνωρισμένα ἐκεῖνα μέταλλα μὲ εὐκολίαν καὶ νὰ δίδουν εἰς ἀντάλλαγμα αὐτῶν καὶ νὰ λαμβάνουν ἄλλα πράγματα κατὰ ὠρισμένην καὶ βαθμηδὸν στερεοθεῖσαν ἐκτίμησιν.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Τουβελκαῖν ἀπηλλάγη ἀπὸ μέγα μέρος τῶν σωρῶν τοῦ μετάλλου, πὺν εἶχεν ἀποθηκεύσει παλαιόθεν. Καὶ ὁ πλοῦτος του ἐμεγαλύνθη, ὥστε νὰ αὐξήσῃ πάλιν εἰς τὴν ψυχὴν του ἡ ἐπιθυμία τῶν διηγήσεων, μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, πὺν δὲν ἤργησε νὰ συμβῆ.

Ἡ μορφή αὐτοῦ, καὶ σχεδὸν ἡ ὕπαρξις του, ἐσκοτίσθη μέσα εἰς τὴν ὁμίχλην, πὺν ὅλον ἐν πυκνοτέρα ἀπλώνεται καὶ ὑψώνεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ τέλματος τῶν νεκρῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ τὸ ἔργον του ἔμεινεν ὡς ὀργανικὴ ὕπαρξις μακρᾶς ζωῆς, ὑψωθὲν ἄνω τοῦ τέλματος καὶ πέραν τῆς ὁμίχλης τῶν νεκρῶν πραγμάτων.

I. ΖΕΡΒΟΣ, ἈΡΕΤΑΣ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΥ

[Δι' ὑπανδρευμένον]

ΔΙΑΒΑΤΑ! Στάσον εὐλαβῶς καὶ μ' ἀνοικτὸ τὸ στόμα!..

Κοιμᾶται ἐδῶ ἕνας ἥρωας βαθειὰ μέσα σὶ τὸ χῶμα.

Ἐξήντα χρόνια ἔζησεν κ' ὄλω ὁ καυμένος:

Τὰ εἴκοσι σὰν ἄνθρωπος — σαράντα... παντρευμένος!..

ΣΑΤΑΝΑΣ